ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1947

Vyhlásené: 06.08.1947 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

139.

Zákon

ze dne 3. července 1947

o rozdělení pozůstalostí se zemědělskými podniky a o zamezení drobení zemědělské půdy.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Díl I.
Rozdělení pozůstalostí se zemědělskými podniky.

§ 1.

(1) Při rozdělení pozůstalosti lze děliti zemědělský podnik, jen pokud výměra jednotlivých reálných dílů (souborů pozemků), které dělením zemědělského podniku vzniknou, nečiní:

a) v oblasti řepařské méně než 5 ha,

b) v oblasti obilnářské méně než 8 ha,

c) v oblasti bramborářské méně než 10 ha,

d) v oblasti pastvinářské a pícninářské méně než 15 ha (nadále jen „nejmenší přípustná výměra“).

(2) Neodpovídá-li bonita převážné části pozemků zemědělského podniku bonitě dotčené výrobní oblasti, nebo leží-li podnik v různých výrobních oblastech, vysloví pozůstalostní soud, vyslechna okresní sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců, že se zemědělský podnik posuzuje podle oblasti, které odpovídá bonita zemědělských pozemků, o něž jde.

(3) Zemědělský podnik je dovoleno děliti pod nejmenší přípustnou výměru k doplnění zemědělských podniků spoludědiců, avšak jen pokud přejimateli, čítajíc i jeho ostatní pozemky, zbudou pak pozemky alespoň v nejmenší přípustné výměře; jinak je dělení zemědělského podniku pod nejmenší přípustnou výměru dovoleno jen z důvodů hodných zvláštního zřetele, zejména jde-li o zahradnictví, vinařství, chmelařství a pod.

(4) Spoluvlastnických podílů na zemědělském podniku lze při rozdělení pozůstalosti nabýti jen potud, pokud by reálné díly, odpovídající spoluvlastnickým podílům, měly alespoň nejmenší přípustnou výměru.

(5) Náleží-li k pozůstalosti zemědělský podnik, který nepřesahuje nejmenší přípustnou výměru, nebo zemědělský podnik, který by podle dosažitelné dohody nebo vzhledem k počtu dědiců mohl býti rozdělen jen tak, že by došlo ke vzniku souboru pozemků o menší výměře nebo ke vzniku spoluvlastnického podílu, jemuž by odpovídal reálný díl menší výměry, buď rozdělení pozůstalosti provedeno soudem, a to podle předpisů tohoto zákona.

(6) Výrobní oblasti podle odstavce 1 určí vláda nařízením.

§ 2.

(1) Součástmi zemědělského podniku jsou všechny nemovitosti sloužící zemědělským účelům, které náležejí vlastníku podniku a tvoří se zemědělským podnikem, z kterého se na nich pravidelně hospodaří, hospodářskou jednotku.

(2) Součástmi zemědělského podniku jsou též práva spojená s držbou podniku nebo jednotlivých nemovitostí k němu náležejících, zejména radikované živnosti, práva vodní, právo k pastvě nebo právo k braní dříví na pozemcích obecních nebo na jiných cizích nebo společných pozemcích.

(3) Vznikne-li pochybnost o tom, zda jde o zemědělský podnik ve smyslu tohoto zákona, nebo o tom, které nemovitosti nebo která práva je považovati za součást zemědělského podniku, rozhodne pozůstalostní soud, vyslechna okresní sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců.

§ 3.

O tom, co je považovati za příslušenství zemědělského podniku, platí ustanovení občanského práva. K příslušenství náleží tedy i hospodářský inventář, pokud je ho třeba k řádnému provozování zemědělského podniku. Rozsah potřebného hospodářského inventáře stanoví soud, vyslechna okresní sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců.

§ 4.

(1) Jde-li o zemědělský podnik uvedený v § 1, odst. 5, pokusí se pozůstalostní soud, aby bylo dosaženo mezi spoludědici dohody o tom, kterým z nich bude podnik převzat nebo jak a mezi které spoludědice bude v mezích ustanovení § 1 rozdělen; nedojde-li k dohodě, rozhodne o tom pozůstalostní soud usnesením.

(2) Nejde-li o zemědělský podnik uvedený v § 1, odst. 5, platí s obmezením podle § 1, odst. 1, 2 a 4 o rozdělení pozůstalosti všeobecná ustanovení.

§ 5.

(1) Při ustanovení přejimatele z dědiců zákonných je dbáti toho, zda lze očekávat, že přejimatel bude sám v zemědělství pracovat, a zda má způsobilost býti výkonným zemědělcem. Soud ustanoví přejimatele podle pořadí zákonné dědické posloupnosti. Z několika dědiců nastupujících zároveň ustanoví soud jednotlivé, přihlížeje především k jejich způsobilosti pro zemědělství, nedohodnou-li se jinak, k převzetí zemědělského podniku podle těchto směrnic:

a) Zpravidla ustanoví z několika dědiců starší před mladšími; příbuzní podle stupně bližší však mají přednost před vzdálenějšími a rodné děti před dětmi osvojenými.

b) Není-li tu potomků zůstavitelových, ustanoví pozůstalého manžela, a to na Slovensku i tehdy, není-li dědicem, pokud manželství nebylo z jeho viny rozvedeno.

(2) Soud se může, vyslechna okresní sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců, je-li to podle osobních vlastností zúčastněných zákonných dědiců nebo podle poměrů případu nutné, odchýliti od směrnic podle odstavce 1. Učiní tak zejména, měla-li by zemědělský podnik převzíti osoba zbavená svéprávnosti zcela nebo zčásti, dále osoba, která je pro duševní nebo tělesné vady nezpůsobilá osobně hospodařiti v zemědělském podniku, kdo je zřejmě náchylný k marnotratnictví, komu jeho povolání nedovoluje hospodařiti v zemědělském podniku osobně, nepřítomný, nelze-li vyčkati jeho návratu, nebo ten, kdo je již vlastníkem zemědělského podniku o dvojnásobné výměře, než jaká je stanovena v § 1, odst. 1, nebo větší, neodevzdá-li zemědělský podnik nejblíže povolanému za cenu, která se vyšetří podle § 6.

(3) Tato ustanovení platí přiměřeně i tehdy, když soud dělí (§ 4, odst. 1) zemědělský podnik na reálné díly mezi několik spoludědiců.

§ 6.

(1) Nabylo-li usnesení podle § 4, odst. 1 právní moci, pokusí se pozůstalostní soud o dohodu dědiců, jaká hodnota má býti vzata za základ při převzetí zemědělského podniku, po případě jeho reálných dílů, jež rozdělením mají vzniknouti. Nedohodnou-li se, určí soud, vyslechna okresní sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců, výnosovou hodnotu zemědělského podniku nebo i výnosovou hodnotu vznikajících reálných dílů ke dni úmrtí zůstavitele a stanoví pak přejímací cenu.

(2) Soud přikáže ke krytí dědických podílů spoludědiců jednotlivé části ostatního pozůstalostního jmění, a nemohou-li býti podíly takto zcela uhrazeny a byl-li by jimi nebo neuhrazenou jejich částí zatížen zemědělský podnik nebo vznikající reálný díl tak, že by bylo pochybné, zda jej přejimatel udrží a z něho bude slušně živ, může, vyslechna okresní sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců, dědické podíly přiměřeně snížiti, při čemž přihlédne k sociálnímu postavení dědiců, k osobnímu přičinění a k nákladům, které bez náhrady vynaložili k udržení a ke zvelebení zůstavitelova podniku.

(3) Není-li o tom dohody, stanoví soud lhůtu k zaplacení částek, které bude přejimatel povinen vyplatiti na dědické podíly spoludědiců, nebo ke splacení povolených splátek, a výši úroků, které je platiti z nesplacených částek. Není-li jiné dohody, buď nařízeno, že vlastnické právo přejimatelovo k zemědělskému podniku (reálnému dílu) může býti vloženo jen za současného vkladu zástavního práva pro pohledávky z částek, které je přejimatel povinen vyplatiti na dědické podíly spoludědiců.

(4) Tato ustanovení platí přiměřeně i tehdy, přejímá li zemědělský podnik pozůstalý manžel, který není dědicem [§ 5, odst. 1, písm. b)].

§ 7.

(1) Jestliže přejimatel do deseti let od úmrtí zůstavitele zcizí zemědělský podnik nebo převzatý reálný díl nebo zcizí z nich najednou nebo po částech tolik, že odhadní hodnota zbývajících součástí zemědělského podniku (reálného dílu) nečiní ani polovinu odhadní hodnoty celého zemědělského podniku (reálného dílu), bude povinen vyplatiti ustupujícím spoludědicům, ačli se práva žádati náhradu výslovně nezřekli, částku, o kterou dosažená prodejní cena převyšuje hodnotu, ve které zcizený zemědělský podnik (reálný díl) nebo jeho zcizenou část převzal. Hodnota, ve které přejimatel zcizenou část převzal, buď vypočtena z celkové přejímací ceny podle poměru, ve kterém je odhadní hodnota zcizené části k odhadní hodnotě převzatého podniku (reálného dílu). Od prodejní ceny bude odečtena hodnota zlepšení, která přejimatel provedl, zjištěná soudním odhadem. Po smrti spoludědiců mají právo žádati náhradu jejich zákonní dědicové.

(2) K zajištění náhradních nároků spoludědiců vloží se současně se vkladem vlastnického práva pro přejimatele zástavní právo na zemědělský podnik (reálný díl) až do výše jedné třetiny částek, které je přejimatel povinen vyplatiti na jejich dědické podíly.

§ 8.

Ustupující spoludědicové si mohou při dělení pozůstalosti vyhraditi prohlášením vůči soudu k zemědělskému podniku (reálnému dílu) právo předkupní na dobu deseti let od úmrtí zůstavitele. Právo předkupní jim přísluší v pořadí, ve kterém jsou povoláni k převzetí zemědělského podniku (§ 5, odst. 1) nebo jeho reálného dílu. O knihovním zápisu předkupního práva platí přiměřeně ustanovení § 6, odst. 3, věty druhé. Zápis tohoto předkupního práva je osvobozen od poplatků.

§ 9.

Převádí-li přejimatel na svého manžela ideální díl zemědělského podniku (reálného dílu), nelze užít předkupního práva podle § 8, a pokud převedený ideální díl není větší než polovina, nepřísluší ani náhradní nárok podle § 7; předkupní právo nebo nárok na náhradu lze proti přejimatelovu manželu uplatnit, teprve když manžel svůj spoluvlastnický podíl zcela nebo zčásti dále zcizí.

§ 10.

Ustupující spoludědicové, pokud mají způsobilost býti výkonnými zemědělci, mají přednostní právo na příděl půdy podle předpisů o přidělování zemědělské půdy ihned po účastnících národního boje za osvobození.

§ 11.

(1) Má-li podle pořízení pro případ smrti připadnouti zemědělský podnik (§ 1, odst. 5) nebo jeho reálný díl jediné osobě, ustanoví soud přejimatele, není-li dohody podle § 4, odst. 1, především podle vůle zůstavitelovy. Je-li však tato osoba k převzetí nezpůsobilá (§ 5, odst. 2), vyloučí ji soud usnesením z převzetí zemědělského podniku (reálného dílu) a ustanoví zároveň přejimatelem jiného způsobilého dědice, po případě jde-li o dovětek, odkazovníka. Přitom mají přednost dědicové (odkazovníci), kteří jsou zároveň dědici zákonnými, a rozhoduje mezi nimi pořadí podle § 5. Ten, kdo byl takto vyloučen z převzetí zemědělského podniku (reálného dílu), nabývá nároku na to, co podle pořízení pro případ smrti má připadnouti tomu, kdo je místo něho ustanoven přejimatelem. Nerovná-li se hodnota tohoto dědického podílu nebo odkazu výnosové hodnotě zemědělského podniku (reálného dílu), je přejimatel povinen nahraditi vyloučenému dědicovi (odkazovníku) rozdíl mezi těmito hodnotami, při čemž soud postupuje přiměřeně podle § 6, odst. 2. O zaplacení a zajištění tohoto rozdílu platí přiměřeně ustanovení § 6, odst. 3. Opatřeními podle tohoto odstavce nejsou dotčeny nároky na povinný díl.

(2) Také v těchto případech se soud pokusí o dohodu, v jaké hodnotě má být zemědělský podnik (reálný díl) převzat, a nebude-li dosaženo dohody, určí přejímací cenu podle § 6, odst. 1.

(3) Není-li v pořízení pro případ smrti ustanovení o splácení, úrokování nebo zajištění nesplacených částek, které má přejimatel plniti na podíly ostatních spoludědiců, je užíti přiměřeně ustanovení § 6, odst. 3.

(4) Ustanovil-li zůstavitel v pořízení pro případ smrti několik spoludědiců (odkazovníků), avšak neurčil, který z nich má převzíti zemědělský podnik (§ 1, odst. 5), buď postupováno podle § 4, odst. 1. Při ustanovení přejimatele mají přednost spoludědicové (odkazovníci), kteří jsou zároveň zákonnými dědici; o výběru přejimatele z těchto spoludědiců (odkazovníků) platí ustanovení § 5. Má-li býti ustanoven přejimatel ze spoludědiců (odkazovníků), kteří nejsou zároveň zákonnými dědici, jsou jednotliví z nich povoláni, nedohodnou-li se jinak, k převzetí zemědělského podniku tak, že mají zpravidla přednost dědicové (odkazovníci) starší před mladšími. Také o jejich způsobilosti platí předpis § 5. V dalším jest užíti ustanovení §§ 6 až 10 v těchto případech přiměřeně.

§ 12.

(1) Pro výpočet povinného dílu buď vzata za základ přejímací hodnota zemědělského podniku, stanovená dohodou nebo určená soudem podle § 6, odst. 1 nebo podle § 11, odst. 2. Hodnota určená soudem je základem pro vyměření poplatků z převodu nemovitostí a daně dědické.

(2) Obmedzením povinného dílu není:

1. ustanoví-li soud lhůtu k zaplacení částek, které bude přejimatel povinen vyplatiti na dědické podíly (§ 6, odst. 3), nebo
2. učiní-li zůstavitel v platném pořízení pro případ smrti opatření,
   a) jímž propůjčuje až do přejimatelovy zletilosti jeho otci nebo matce k podniku právo požívací se závazkem, aby, pokud požívací právo trvá, přejimatele a jeho nezletilé spoludědice, tyto až do splatnosti částek, které dluží přejimatel na jejich dědické podíly, nebo nabudou-li zletilosti dříve, až do dosažení zletilosti vychovával, a potřebují-li to, v podniku vydržoval, nebo
   b) jímž se odkládá splatnost částky dlužné na dědický podíl až do zletilosti spoludědice a přejimateli se ukládá závazek, aby nezletilého vychovával, a potřebuje-li to, v podniku vydržoval. Nemůže-li nezletilý spoludědic býti v podniku vydržován, poněvadž to nedopouští příprava k povolání, které si zvolil, nebo jeho výkon, nastupuje na místo závazku k vydržování povinnost vypláceti úroky, které byly nebo budou pro takový případ smluveny, a nestane-li se tak, soudem stanoveny.

§ 13.

Dohody o hodnotě zemědělského podniku (reálného dílu), podílech spoludědiců, splátkách, zajištění pohledávek spoludědiců a o výši úroků vyžadují, jsou-li dědicové nesvéprávní, schválení poručenským (opatrovnickým) soudem.

§ 14.

Soud, rozhoduje o rozdělení pozůstalosti, vysloví, že se rozdělení stalo podle ustanovení tohoto zákona.

§ 15.

(1) Jediný přejimatel zemědělského podniku (§ 1, odst. 5) může býti ustanoven dohodou účastníků i tehdy, byl-li zemědělský podnik ve spoluvlastnictví zůstavitele a jeho pozůstalého manžela nebo jiného zákonného dědice.

(2) I není-li takové dohody, je pozůstalý manžel, který je vedle zůstavitele jediným spoluvlastníkem zemědělského podniku (§ 1, odst. 5), oprávněn převzíti spoluvlastnický podíl zůstavitelův jako jediný přejimatel zemědělského podniku, zemřel-li zůstavitel bez potomstva; to neplatí, pokud to odporuje ustanovení dědické smlouvy.

(3) Není-li to na překážku uspokojivému vypořádání nároků všech spoludědiců, může soud ustanoviti pozůstalého manžela přejimatelem zemědělského podniku (§ 1, odst. 5) i tehdy, jsou-li tu pozůstalé děti, které by podle § 5 nebo podle § 11 byly povolány převzíti zemědělský podnik, avšak ihned tak učiniti nemohou nebo to ze závažných důvodů není prozatím vhodné, jestliže zároveň obmezí vlastnické právo přejimatele k zemědělskému podniku na způsob svěřenského náhradnictví ve prospěch pozůstalých dětí, po případě některého z nich; nejsou-li všechny pozůstalé děti nesvéprávné, může se tak stát, jen dohodnou-li se o tom všichni účastníci. Toto opatření možno učiniti i tehdy, náleží-li do pozůstalosti toliko spoluvlastnický podíl na takovém zemědělském podniku a je-li vedle zůstavitele jediným spoluvlastníkem pozůstalý manžel; obmezení na způsob svěřenského náhradnictví se musí v takovém případě vztahovati na celý zemědělský podnik. Před rozhodnutím vyslechne soud nejbližší pokrevní příbuzné zůstavitelovy, není-li to však možné, okresní sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců a podle potřeby jiné osoby přezvědné.

(4) Ustanovení tohoto dílu zákona je v takových případech užíti přiměřeně.

(5) Nedojde-li k převzetí podle předchozích ustanovení, může býti spoluvlastnický podíl na zemědělském podniku, náležející do pozůstalosti, rozdělen na další ideální díly, jen pokud by reálné díly, odpovídající vznikajícím ideálním dílům, měly alespoň nejmenší přípustnou výměru.

§ 16.

Jsou-li všichni dědicové nebo všichni odkazovníci, povolaní k převzetí zemědělského podniku, nezpůsobilí, ustanoví soud přejimatelem toho, kdo je nejméně nezpůsobilý.

Díl II.
Zamezení drobení zemědělské půdy.

§ 17.

(1) Zemědělskou půdu lze děliti reálně právními jednáními mezi živými nebo při dědické posloupnosti jen tehdy, když dělením vzniknou pozemky účelně obdělavatelné o výměře alespoň 0.50 ha. Právní jednání a nařízení zůstavitelova tomu se příčící jsou neplatná.

(2) Účelně obdělavatelný je pozemek, který je alespoň 15 m široký a k němuž je stálý příjezd.

(3) Dokud nebude v příslušném katastrálním území provedeno scelování, lze zemědělský podnik děliti reálně i tehdy, když dělením vzniknou pozemky o výměře alespoň 0.50 ha a nezmění-li se šířka pozemku, je-li pozemek užší než 15 m.

(4) Ustanovení odstavce 1 neplatí, jde-li o dělení pozemků pro stavební účely nebo pro jiné účely, pro které je možno vyvlastňovati ve veřejném zájmu, dále zvětší-li se rozdělením pozemků pozemky sousedící nebo jde-li o dělení za účelem arondace nebo ve scelovacím řízení.

(5) Ideálního dílu zemědělského pozemku nelze nabýti právními jednáními mezi živými nebo při dědické posloupnosti, jestliže by reálný díl jemu odpovídající měl výměru menší než 0.50 ha. Ustanovení odstavce 1, věty druhé platí tu přiměřeně. Nelze-li při dědické posloupnosti vzhledem k ustanovení věty prvé poměr mezi účastníky jinak uspokojivě vypořádati, třeba před skončením pozůstalostního řízení pozemek (spoluvlastnický podíl) prodat v dobrovolné dražbě. Obmezení tato neplatí, nabývá-li spoluvlastnického podílu původního spoluvlastníka, jemuž by odpovídal reálný díl o výměře menší než 0.50 ha, jediná osoba. Na manžely, kteří nabývají zemědělský pozemek do spoluvlastnictví, se hledí jako na jednu osobu.

(6) Ke knihovní žádosti o zápis dělení parcel sloužících zemědělským účelům jest připojiti potvrzení katastrálního měřického úřadu nebo prohlášení úředně oprávněného civilního geometra (zeměměřičského inženýra) na geometrickém polohopisném plánu (§ 42, odst. 7 katastrálního zákona ze dne 16. prosince 1927, č. 177 Sb.), že ustanovení tohoto zákona byla zachována. Jde-li o zápis spoluvlastnictví k zemědělskému pozemku, jest připojiti potvrzení katastrálního měřického úřadu. Tato potvrzení a prohlášení jsou osvobozena od poplatků a dávky za úřední úkon.

Díl III.
Přednostní právo na koupi zemědělských pozemků.

§ 18.

(1) Vlastník smí zemědělský pozemek, nečiní-li celková výměra jeho pozemků více než 50 ha, volně prodati svým dětem, rodičům, manželu nebo sourozencům anebo osobám s ním ve stejném stupni sešvagřeným.

(2) Jinak smí býti zemědělský pozemek prodán jen osobám, které hospodaří na zemědělském podniku o výměře nejméně 2 ha, anebo i menší, jde-li o zahradnictví, vinařství, zelinářství nebo chmelařství, v obci, v jejímž obvodu prodávaný pozemek leží, nebo v obcích sousedních, za té další podmínky, že celková výměra vlastních zemědělských pozemků kupujícího nečiní více než dvojnásobek nejmenší přípustné výměry (§ 1, odst. 1), ani koupí nepřevýší tento dvojnásobek o více než o 0.50 ha; mezi těmito osobami má, je-li pozemek propachtován, přednostní právo na koupi pachtýř tohoto pozemku.

(3) K prodeji zemědělského pozemku je třeba souhlasu příslušného okresního národního výboru, s výjimkou odstavce 1. Souhlas nemůže býti odepřen, vyhovuje-li prodej ustanovení odstavce 2.

(4) Zamýšlí-li vlastník prodati zemědělský pozemek osobě jiné, je povinen oznámiti to okresnímu národnímu výboru, v jehož správním obvodu pozemek leží, a uvésti číslo vložky pozemkové knihy, číslo parcely a prodejní podmínky, zejména kupní cenu. Okresní národní výbor dá zamýšlený prodej a jeho podmínky neprodleně vyhlásiti v obci, v jejímž obvodu prodávaný pozemek leží, a v obcích sousedních. Vyhláška musí býti vyvěšena na obecní úřední desce po dobu osmi dnů.

(5) Zájemci podle odstavce 2 mohou do 15 dnů ode dne vyvěšení vyhlášky oznámiti okresnímu národnímu výboru doporučeným dopisem nebo dopisem odevzdaným na potvrzení, zda koupí pozemek za podmínek uvedených ve vyhlášce a zda a z kterého důvodu uplatňují přednostní právo na koupi (odstavec 2); při tom uvedou výměru vlastního zemědělského podniku.

(6) Po uplynutí této lhůty oznámí okresní národní výbor vlastníku zemědělského pozemku uchazeče, pokud vyhovují podmínkám uvedeným v odstavci 2. Byl-li zemědělský pozemek prodán přihlášenému pachtýři, a není-li ho anebo neuchází-li se o koupi, některému jinému z oznámených uchazečů, nemůže býti odepřen souhlas okresního národního výboru.

(7) Nedojde-li oznámení okresního národního výboru vlastníku zemědělského pozemku do 30 dnů ode dne vyvěšení vyhlášky (odstavec 4), může vlastník prodati zemědělský pozemek komukoliv a souhlas okresního národního výboru k prodeji nemůže býti odepřen.

§ 19.

Učiní-li při exekuční nebo dobrovolné dražbě zemědělských pozemků stejné podání jako nejvyšší podatel některá z osob uvedených v § 18, odst. 2, která při složení vadia prokázala listinami skutečnosti rozhodné podle uvedeného ustanovení, udělí se příklep této osobě. Učiní-li stejné podání jako nejvyšší podatel několik takových osob, udělí se příklep pachtýři, a není-li ho nebo neučinil-li stejné nejvyšší podání, rozhodne mezi nimi los.

§ 20.

Ustanoveními tohoto dílu nejsou dotčena předkupní práva, která byla knihovně zajištěna na zemědělských pozemcích před účinností tohoto zákona.

§ 21.

Ustanovení tohoto dílu se neužije:

1. prodává-li se zemědělský podnik jako celek, ačli všechny zemědělské pozemky k němu náležející nejsou již propachtovány v drobném nepřetržitě po dobu dvanácti let před 1. lednem toho roku, v němž zamýšlí vlastník podnik prodati,
2. jde-li o pozemek, který byl prohlášen podle stavebního řádu za stavební, i když dočasně slouží zemědělským účelům,
3. prodává-li se pozemek pro účely, pro které lze podle platných předpisů vyvlastnit,

4. jde-li o převod zemědělského pozemku jinak než trhovou smlouvou; při směně zemědělských pozemků však jen tehdy, jde-li o směnu pozemku za pozemek.

§ 22.

(1) Ke knihovní žádosti o zápis vlastnického práva podle trhové smlouvy o prodeji zemědělského pozemku musí býti připojeny listiny prokazující, že bylo dbáno ustanovení předcházejících paragrafů, a to

1. v případě § 18, odst. 1 matriční výpisy o rodinném poměru mezi prodávajícím a kupujícím a potvrzení příslušného místního národního výboru, že celková výměra pozemků prodávajícího nečiní více než 50 ha,
2. v případě § 18, odst. 3, 6 a 7 pravoplatný výměr, kterým okresní národní výbor udělil souhlas k prodeji,
3. v případě § 21, č. 1 potvrzení příslušného místního národního výboru, že jde o zemědělský podnik jako celek a že všechny zemědělské pozemky k němu náležející nejsou již propachtovány v drobném nepřetržitě po dobu dvanácti let před 1. lednem toho roku, v němž zamýšlí vlastník podnik prodati,
4. v případě § 21, č. 2 potvrzení stavebního úřadu, že jde o pozemek prohlášený za stavební, a
5. v případě § 21, č. 3 potvrzení úřadu, který by byl příslušný rozhodovati o vyvlastnění pro účel, pro který se pozemek prodává.

(2) Všechny tyto listiny jsou kolků a poplatků prosté.

Díl IV.
Ustanovení závěrečná.

§ 23.

Ustanovení přídělového zákona ze dne 30. ledna 1920, č. 81 Sb., dekretu presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa, dekretu presidenta republiky ze dne 20. července 1945, č. 28 Sb., o osídlení zemědělské půdy Němců, Maďarů a jiných nepřátel státu českými, slovenskými a jinými slovanskými zemědělci, a nařízení Slovenské národní rady ze dne 23. srpna 1945, č. 104 Sb. n. SNR, o konfiskování a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel slovenského národa, ve znění nařízení Slovenské národní rady ze dne 14. května 1946, č. 64 Sb. n. SNR, zůstávají tímto zákonem, pokud z § 10 neplyne něco jiného, nedotčena.

§ 24.

O opravných prostředcích v soudním řízení k rozdělení pozůstalosti, upraveném tímto zákonem, platí i na Slovensku výhradně ustanovení pátého oddělení zákona ze dne 19. června 1931, č. 100 Sb., o základních ustanoveních soudního řízení nesporného.

§ 25.

(1) Ustanovení dílu I tohoto zákona se nedotýkají ustanovení § 29 zákona o nesporném řízení, ve znění čl. XII zákona ze dne 8. června 1923, č. 123 Sb., kterým se mění některá ustanovení zákonů o soudní příslušnosti, o soudním řízení v občanských věcech, o exekučním řízení, o pozůstalostním řízení a o poručenských věcech, ani ustanovení § 51 zák. čl. XVI/1894, o pozůstalostním řízení. Rozhodnutí podle § 2, odst. 3, § 4, odst. 1, § 6, odst. 2 a 3, § 15, odst. 3, a § 16 jsou vyhrazena pozůstalostnímu soudu.

(2) Náleží-li do pozůstalosti zemědělský podnik uvedený v § 1, odst. 5, zahájí se pozůstalostní řízení podle zák. čl. XVI/1894 z moci úřední.

§ 26.

(1) Zákon ze dne 1. dubna 1889, č. 52 ř. z., jímž se zavádějí zvláštní předpisy o rozdělení dědictví při rolnických usedlostech střední velikosti, a zákon ze dne 7. srpna 1908, č. 68 čes. z. z., jímž se zavádějí zvláštní předpisy o dělení dědictví při rolnických usedlostech střední velikosti, se zrušují.

(2) Pozůstalosti po osobách, které zemřely před účinností tohoto zákona, se projednají a rozdělí podle dosavadních předpisů. Ustanovení § 17 se neužije, stalo-li se právní jednání nebo zemřel-li zůstavitel před účinností tohoto zákona.

§ 27.

(1) Tento zákon nabývá účinnosti třicátého dne po vyhlášení; ustanovení dílu I nabývají na Slovensku účinnosti dnem 1. ledna 1950.

(2) Tento zákon provedou ministři spravedlnosti a zemědělství v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.

Široký v. r.

Dr. Drtina v. r.

Ďuriš v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.